Undersökning av tjocktarmen - Koloskopi eller Sigmoideoskopi

Patientutbildningscentrum
– för dig och dina nära

Välkommen till Endoskopi-mottagningen

Undersökning av tjocktarmen - koloskopi eller sigmoideoskopi.

För en väl genomförd undersökning är det viktigt att du förberett dig.

Koloskopi - tjocktarmen inspekteras inifrån.
Sigmoideoskopi - S-formade nedre delen av tjocktarmen (sigmoideum) inspekteras inifrån.

Koloskopi görs om man till exempel har problem med avföringen eller har ont i magen. Läkaren undersöker tjocktarmen för att se om sjukliga förändringar i tarmen kan vara orsaken till problemen.

Tjocktarmen inspekteras inifrån
Koloskopet är en böjlig slang, 1,5 meter lång och drygt en centimeter i diameter. Slangen förs in genom ändtarmsöppningen och sedan genom hela tjocktarmen.

Längst fram finns en liten lins med belysning och ett datachips som överför bilder av tarmens inre till en TV-skärm. Läkaren kan granska slemhinnans utseende, ta prover och behandla sjukliga förändringar.

Om endast nedre delen av tjocktarmen undersöks (ca 50 cm) kallas samma slags undersökning *Sigmoideoskopi.*
Sigmoideum är den S-formade nedre delen av tjocktarmen.

Checklista

En vecka före undersökning
Undvik:
Kiwi, vindruvor, tomat, ärtor, bönor, majs, fullkornsbröd, linfrö, müssli och nötter, det stoppar i instrumentet.

Tar du Waran, Marcomar eller andra läkemedel? (sid 3)

Dagen före undersökningen
Laxering och flytande föda.
(sid 3)

Undersökningsdagen
Tag med ifylld hälsodeklaration!
(sid 5)

Lämna värdesaker hemma
Smycken och piercing ska tas av före undersökningen!

Lämna bilen hemma
Du kan i regel inte köra hem pga de läkemedel du får vid undersökningen.

Verksamhetsområde
Planerade operationer
Endoskopi enheten

Helsingborgs lasarett
S Vallgatan 5
251 87 Helsingborg

tel 042-406 10 00 vx
tel. 042-406 direkt
www.helsingborgslasarett.se

Helsingborgs lasarett
En del av Region Skåne

Patientutbildningscentrum
– för dig och dina nära

Ibland kan man känna obehag och smärta
Undersökningen brukar upplevas som mest besvärande när instrumentet är på väg in i tarmen.

Det brukar inte vara lika obehagligt när instrumentet dras ut. För att läkaren ska kunna granska insidan av tarmen måste luft blåsas in vilket kan ge spänningar i magen. Ibland kan det göra ont och då får du smärtlindrande och avslappnande injektioner.

Du känner däremot inte om läkaren tar prover från slemhinnan eller tar bort polyper eftersom slemhinnan saknar smärtnerver.

Läs mer
Om du vill ha mer information kan du gå in på Sjukvårdsrådgivningens internetsida www.sjukvardsradgivning.se. Du kan få hjälp på lasarettsbiblioteket att hitta länken.

En vecka före undersökningen

Kost

Förberedelserna är viktiga före undersökningen!
Tarmen måste vara helt ren.
Det är också viktigt att du en vecka före undersökningen undviker mat som stoppar till i instrumentet.
Undvik: Kiwi, vindruvor, tomat, linfrö, müssli, fullkorn, nötter, ärtor, bönor och majs.

För övrigt får du äta som vanligt fram till dagen före undersökningen. Då startar du med *endast flytande föda.*
Det är viktigt att du får i dig både salt och sött genom flytande kost och dryck. Använd inte lättdryck eller osötade drycker!
Du får äta isglass eller ta druvsockertabletter som extra energi om du vill.

Klara drycker utan fruktkött
Klar buljong
Nyponsoppa OBS! Ej Proviva.
Vatten
Honungsvatten
Sportdryck
Juice
Klar saft
Läsk
Kaffe och te utan mjölk/grädde

Verksamhetsområde
Planerade operationer
Endoskopi enheten

Helsingborgs lasarett
S Vallgatan 5
251 87 Helsingborg

tel 042-406 10 00 vx
tel. 042-406 direkt
www.helsingborgslasarett.se

Patientutbildningscentrum
– för dig och dina nära

Läkemedel

Eventuell järnmedicinering, Duroferon, Ercofer, Ferromyn eller Ferritamini skall sättas ut minst en vecka före undersökningen.

Om du är insulinbehandlad diabetiker, kontakta din läkare/sjuksköterska för inställningen av insulin.

Om du tar tablett Waran eller Marcomar, tag kontakt med din läkare eller AVK-kontoret för att sätta ut tabletterna före undersökningen.
Nytt blodprov, APT-T och PK(INR) tar du dagen före undersökningen. Har du tid en måndag morgon *tas provet akut* minst en timme före undersökningen.
Ring Endoskopimottagningen tel 042-101550 för en remiss till provtagningen.

Dagen före undersökningen

Flytande föda innebär att du endast får inta klara drycker. Drick så mycket klara drycker som möjligt.

Klara drycker utan fruktkött
Klar buljong
Nyponsoppa OBS! Ej Proviva.
Vatten, honungsvatten
Sportdryck
Juice
Klar saft, läsk
Kaffe och te utan mjölk/grädde

Provtagning
Om du tar Waran eller Marcomar i tablettform ska ett nytt APT-T och PK(INR) tas. Kontakta Endoskopimottagningen för en **remiss**, tel 042 -101550. Har du tid en måndag morgon *tas provet akut* minst en timme före undersökningen.

Laxering
Dagen före undersökningen startar du din laxering med **Laxabon** eller **Phosphoral.** Ett tips före laxering är att smörja in ändtarmsöppningen med fet hudsalva för att skydda huden.

Verksamhetsområde
Planerade operationer
Endoskopi enheten

Helsingborgs lasarett
S Vallgatan 5
251 87 Helsingborg

tel 042-406 10 00 vx
tel. 042-406 direkt
www.helsingborgslasarett.se

Patientutbildningscentrum
– för dig och dina nära

Verksamhetsområde
Planerade operationer
Endoskopi enheten

Helsingborgs lasarett
S Vallgatan 5
251 87 Helsingborg

tel 042-406 10 00 vx
tel. 042-406 direkt
www.helsingborgslasarett.se

Har du tid för undersökning på eftermiddagen kan du få hjälp med laxeringen. Tag med laxermedel Laxabon eller Phosphoral (den första flaskan tas hemma kvällen före) något att läsa och inneskor.
Kom till Endoskopimottagningen på undersökningsdagens morgon kl 08.00.
Ring tel 042-101550 så att vi vet att du kommer.

Laxabon
Om du har tid för **undersökning på förmiddagen**
Drick 4 liter Laxabon mellan kl 16.00 och 19.00.
Då är du klar med tarmtömningen ca kl 22.00.

Om du har tid för **undersökning på eftermiddagen**
Drick 2 liter Laxabon mellan kl 17.00 och 18.30 och drick 2 liter Laxabon på morgonen mellan kl 08.00 och 09.30.
Då är du klar med tarmtömningen ca kl 12.30.
(Du kan välja att dricka hela mängden, 4 liter, på morgonen.)

Drick klara drycker fram till undersökningen!

Phosphoral
Om du har tid för **undersökning på förmiddagen**
Dos 1: Kl 06.00 - 08.00
Starta med att dricka minst ett glas klar dryck och vänta ca 10 minuter. Därefter späder du ut innehållet från en flaska Phosphoral i ett 1/2 glas vatten och dricker detta. Drick minst 1 glas klar dryck till **direkt efter.**
Under dagen fortsätter du att dricka klar dryck, **minst 3 liter!**

Dos 2: Kl 17.00 -19.00.
Starta med att dricka minst ett glas klar dryck och vänta ca 10 minuter. Därefter späder du ut innehållet från den andra flaskan Phosphoral i ett 1/2 glas vatten och dricker detta.
Drick minst 1 glas klar dryck till **direkt efter**.
Under dagen fortsätter du att dricka klar dryck, **minst 3 liter!**

Phosphoral
Om du har tid för **undersökning på eftermiddagen**
Dos 1: Kl 17.00 - 19.00
Starta med att dricka minst ett glas klar dryck och vänta ca 10 minuter. Där efter späder du ut innehållet från en flaska Phosphoral i ett 1/2 glas vatten och dricker detta.
Drick minst ett glas klar dryck till **direkt efter.**

Under dagen fortsätter du att dricka klar dryck, **minst 3 liter!**

Dos 2: Kl 06.00 - 08.00 (undersökningsdagen)
Starta med att dricka ett glas klar dryck och vänta ca 10 minuter.
Därefter späder du ut innehållet från den andra flaskan Phosphoral i ett 1/2 glas vatten och dricker detta.
Drick minst ett glas klar dryck till **direkt efter.**

Under dagen fortsätter du att dricka klar dryck, **minst 3 liter!**

Undersökningsdagen

Samma dag som undersökningen får du endast dricka klara drycker.
Efter undersökningen får du äta och dricka som vanligt!

Övrigt

Vid förhinder - Ring så snart du kan! Då kan vi erbjuda tiden till
någon annan. Vi har långa väntetider.

Kom ihåg
- Tag med hälsodeklarationen. Du får en blankett kallad ”hälsodeklaration” hemskickad eller av remitterande läkare. Den skall du fylla i och ta med till undersökningen.

- Lämna värdesaker hemma. Du får inte ha några smycken, metallföremål (piercing) eller klocka vid undersökningen.

- Lämna bilen hemma. Har du fått smärtlindrande läkemedel får du inte köra bil förrän nästa dag.

Har du frågor?
Har du frågor kan du ringa till Endoskopimottagningen
Sjuksköterska
mån - tor kl 08.00 - 16.00
fre kl 08.00 - 12.00
tel 042 - 406 15 50
Sekreterare
mån - fre kl 08.00 - 12.00
tel 042 - 406 1551

Patientutbildningscentrum
– för dig och dina nära

Verksamhetsområde
Planerade operationer
Endoskopi enheten

Helsingborgs lasarett
S Vallgatan 5
251 87 Helsingborg

tel 042-406 10 00 vx
tel. 042-406 direkt
www.helsingborgslasarett.se